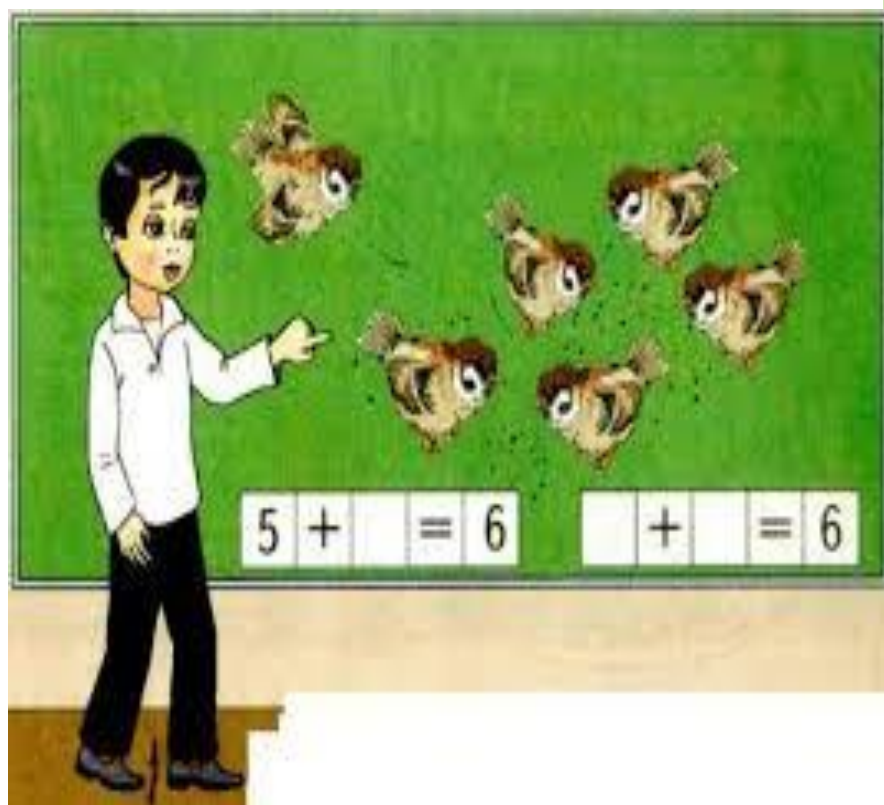

G.U.UMAROVA

MATEMATIK TASAVVURLARNI SHAKLLANTIRISH NAZARIYASI VA METODIKASI

G.U.UMAROVA.

**MATEMATIK TASAVVURLARNI
SHAKLLANTIRISH NAZARIYASI
VA METODIKASI**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA
MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

GULJAHON UMAROVA

**MATEMATIK TASAVVURLARNI
SHAKLLANTIRISH NAZARIYASI VA
METODIKASI**

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi Oliy
o‘quv yurtlarini 5111800-«Maktabgacha ta‘lim» bakalavr yo‘nalishi
talabalari uchun o‘quv qo‘llanma sifatida tasdiqlagan

Toshkent - 2020

- Taqrizchilar:
- F.M. Qosimov - BuxDU «Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi» kafedrası, p.f.n., dotsent.
 - R.T. Muxitdinov- TIQXMMI Buxoro filiali, " Matematika va tabiiy fanlar" kafedrası dotsent.

O'quv qo'llanma bakalavriat yo'nalishi 5111800 – “ Maktabgacha ta'lim” talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, davlat ta'lim standartiga to'la mos keladi.

Qo'llanma matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va metodikasining nazariy asoslari, bolalarda miqdor va son sanoq haqidagi bilimlarni shakllantirish, sanashga o'rgatish, predmetlarning o'lchami va ularni o'lchash haqidagi tasavvurlarni shakllantirish , predmetlar shakli va geometrik shakllarni idrok qilishning o'ziga xos xususiyatlari, fazoviy va vaqt tasavvurlarini shakllantirish, maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tushunchalarni shakllantirishning zamonaviy texnologiyalari bo'limlarini o'z ichiga oladi. Bo'limlardagi mavzularning nazariy mazmunining ma'nosini ochib berish uchun ko'p miqdorda xar xil misollar keltirilgan xamda o'z-o'zini nazorat qilish savollari bilan ta'minlangan.

MUNDARIJA

SO‘Z BOSHI

Ta'lim sohasida islohotlar amalga oshirilayotgan va lotin grafikasiga asoslangan yangi o'zbek tiliga o'tilgan bir paytda hamda maktabgacha ta'lim yo'nalishi uchun yangi «Matematika» o'quv darsliklari yaratilayotgan bir vaqtda yangi ta'lim standartlarida ko'rsatilgan fanlar bo'yicha o'quv adabiyotlarini yangi avlodini yaratish zarurligi tug'ilmoqda. Hozirgacha bor bo'lgan adabiyotlarni ayrimlari standart talablariga javob bermaydi.

Shu jumladan «Maktabgacha ta'lim» yo'nalishi bo'yicha «Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va metodikasi» fanidan standartga to'la mos keluvchi o'quv darsligi yoki o'quv qo'llanmasi yo'q. Shu nuqtai nazardan biz «Maktabgacha ta'lim» yo'nalishi namunaviy dasturiga to'la mos keluvchi o'quv qo'llanmasi yozishni o'z oldimizga maqsad qilib qo'ydik.

O'quv qo'llanma namunaviy fan dasturiga mos bo'lib, XII bobni o'z ichiga oladi:

- I. Umumiy tushunchalar. Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va metodikasining nazariy asoslari
- II. Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va metodikasining didaktik asoslari
- III. Maktabgacha yoshdagi bolalarda miqdoriy tasavvurlarni shakllantirish.
- IV. Bolalarda son sanoq haqidagi bilimlarni shakllantirish.
- V. Bolalarda predmetlarning o'lchami va ularni o'lchash haqidagi tasavvurlarni shakllantirish.
- VI. Bolalarda predmetlarning shakli haqidagi tasavvurlarni shakllantirish.
- VII. Bolalarda fazoviy tasavvurlarni shakllantirish.
- VIII. Bolalarda vaqtga oid tasavvurlarni shakllantirish.
- IX. Olti yoshli bolalar bilan matematikaga oid ishlarning mazmuni va metodikasi.
- X. Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tushunchalarni shakllantirishning zamonaviy texnologiyalari.
- XI. Oilada va maktabgacha ta'lim muassasalarida olib boriladigan metodik ishlarni rejalashtirish
- XII. Maktabgacha ta'lim muassasalarida matematik tushunchalarni shakllantirish jarayonini tashkil etish va boshqarish.

O'quv qo'llanmada matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va metodikasining umumiy va xususiy masalalarini bayon qilishga harakat qildik. Shuningdek, qo'llanmani yaratishda N.U.Bikbayeva, L.SH.Levenberg, A.M.Pishkalo va boshqa metodist olimlar tajribasidan foydalanganligimizni mamnuniyat bilan qayd etamiz.